

ÒRGAN DE COORDINACIÓ INTERNA PER AL DESENVOLUPAMENT DE CIUTATS AMIGUES DE LA INFÀNCIA DINS D'UN GOVERN LOCAL

Nota: aquest document s'ha nodrit de les aportacions de les més de 100 persones assistents als tallers previs a l'elaboració de l'eina de gestió de la informació de Ciutats Amigues de la Infància. Aquests tallers van ser realitzats en 6 comunitats autònomes Espanyoles al llarg dels mesos de maig i juny de 2019. Des d'UNICEF Comitè Espanyol agraïm a totes elles les seves valuoses aportacions.

Què és i què pretén un òrgan de coordinació interna?

És un espai del govern local, amb representació de les seves diverses àrees o divisions, tant en l'aspecte polític com tècnic, que té com a objectiu fer transversal la política local d'infància d'aquest. És a dir, que deixi de ser vista com un afer sectorial, només competència de l'àrea d'infància (o d'on es desprenguin les accions encaminades a la infància de la localitat) i passi a ser una política dissenyada, implementada i avaluada per totes les àrees. Una política que és un objectiu comú de totes elles.

Quin nom pot adoptar?

Cada govern local pot denominar-lo com li sembli més bé. Alguns dels que coneixem reben noms com ara: mesa tècnica, espai de connexió amb la infància i l'adolescència, comissió tècnica, entre altres.

Qui el forma?

Es recomana que totes les àrees de govern disposin d'una representació a l'òrgan de coordinació interna, atès que totes les àrees, des d'infància fins a esports, cultura, serveis socials, infraestructura, hisenda i etc., realitzen accions que tenen un efecte en la infància (determinar els criteris per donar certes ajudes d'emergència, dissenyar una nova instal·lació esportiva, considerar bonificacions en taxes municipals per a famílies amb fills o filles menors d'edat a càrrec, establir els horaris dels serveis de ludoteca, dissenyar la programació cultural de les festes locals tenint en compte tots els grups poblacionals, etc.). És important, per tal de donar suport a l'objectiu de transversalitat, que aquesta comissió delegui en un conjunt d'àrees el lideratge. Això dependrà de la dimensió del govern local, i per tant, de les àrees de les quals disposi, però en general s'ha de considerar-se una tasca col·legiada de les àrees que es considerin més claus: les que poden motivar-ne d'altres, que gaudeixen de l'experiència i coneixement, que tenen a la seva disposició els recursos; en definitiva, que aquelles que es constitueixin en el motor intern de la política local d'infància afegeixin les altres, de manera que entre totes aconseguixin els resultats que estableixin.

Adicionalment, i per garantir el compromís de totes les àrees, aquesta comissió hauria de tenir una representació tècnica permanent, però simultàniament, i de manera rellevant, amb el suport polític. Bé amb l'assistència dels responsables polítics (alcalde o alcaldessa president, regidors/es o consellers/es...) en almenys una de les seves reunions anuals, o configurant una comissió política que formi part d'aquest òrgan de coordinació intern, amb unes funcions definides de seguiment i impuls de les accions en l'aspecte tècnic.

Quines funcions té?

Les seves funcions abasten tot el procés d'elaboració del diagnòstic i el disseny, implementació i seguiment del pla local d'infància i adolescència, per això algunes de les seves tasques serien, per exemple, per a cadascuna de les fases d'un cicle de planificació:

- Elaboració del diagnòstic: aportar informació per a l'anàlisi de la realitat, recollir informació de cadascuna de les seves àrees per elaborar el diagnòstic, realitzar els tallers amb altres actors i amb els infants i adolescents, etc.

- Disseny del PLIA: liderar el procés participatiu d'elaboració del pla, participar a les sessions de prioritització de mesures que s'han d'incloure en el pla local d'infància i adolescència, preveure recursos necessaris, etc.; acordar, consensuar i elaborar el document final del PLIA.
- Implementació:
 - Assignar responsabilitats per al desenvolupament de les mesures previstes.
 - Realitzar accions previstes al pla.
 - Coordinar amb altres àrees la realització de les accions previstes al pla.
 - Escoltar altres interlocutors rellevants per a la implementació política local d'infància: consell local d'infància i adolescència, comunitat educativa, famílies, associacions, etc.
 - Assignar recursos a la realització d'accions.
 - Visibilitzar, a l'interior i l'exterior del govern local, l'existència, accions i resultats aconseguits pel PLIA.
 - Impulsar la formació en drets d'infància en general, així com en protecció i participació, del personal del govern local que tingui responsabilitats en la realització de qualsevol de les accions del PLIA.
 - Impulsar el disseny, l'aprovació i la implementació d'un protocol de salvaguarda (codi de conducta, interlocutors, mesures a prendre, etc.) per prevenir qualsevol classe d'abús o exercici de la violència contra la infància per part de personal (funcionaris o personal d'empreses subcontractades) del govern local que fa treball directe amb la infància (per exemple: dinamitzadors del consell d'infància, els monitors d'activitats esportives o culturals, etc.).
- Seguiment: comprovar l'avenç pressupostari, assegurar la recol·lecció de dades sobre el desenvolupament de les accions, aportar informació de cadascuna de les seves àrees per a l'elaboració d'informes globals del pla local d'infància i adolescència, assegurar-se que es comuniquen de manera transparent a la ciutadania els avenços del PLIA, etc.
- Avaluació: participar en el disseny i definició del tipus d'avaluació que cal realitzar, fer-ne un acompanyament, participant-hi, si així es defineix en el seu abast, assegurar-se que es comuniquen de manera transparent a la ciutadania els resultats obtinguts amb el PLIA.

Com treballa?

En general es considera recomanable que mantingui reunions presencials periòdiques. Aquestes reunions poden tenir més freqüència en moments de planificació (elaboració del diagnòstic de situació de la infància i disseny del pla), i en les fases d'implementació, tenir una freqüència bimensual. Per disposar de mecanismes més àgils de treball, aquestes reunions presencials poden anar acompanyades d'accions digitals com ara llistes de distribució, espais de xat, eines de treball col·laboratiu online, entre altres.

A més de sessions plenàries, es pot considerar que s'estableixin comissions (educació, seguretat, protecció, etc.) dins de l'òrgan de coordinació, per tal de tractar temes segons les especialitats, generar sinergies entre àrees concretes, accions comunes, etc. D'aquesta manera s'agilita el treball de totes les parts que el conformen i s'impulsa l'assoliment de resultats.

Altres tipus d'accions que es poden dur a terme:

- Convocar, de manera puntual per a reunions concretes, personal d'altres àrees a accions relacionades amb la infància i adolescència.
- Reunions d'urgència, fora de calendari, per atendre possibles casos d'emergència que es presentin en la infància.

És recomanable que escolti, informi i rendeixi comptes, mitjançant un mecanisme clar i freqüent que s'ha d'establir, al consell local d'infància i adolescència.

El calendari de reunions, l'agenda de treball de cadascuna d'elles, entre altres, acostumen a ser tasques a càrrec de la persona, o àrea dins del govern local, que lidera el pla d'infància i adolescència.

Aquesta comissió pot, com passa en algunes localitats reconegudes com a Ciutats Amigues de la Infància, tenir el suport, tant en la seva creació com en el seu funcionament (reglament), d'una normativa local, decret d'Alcaldia o similar.

Com se'n fa el seguiment del treball i resultats?

Cada òrgan de coordinació establirà els indicadors (així com la periodicitat de la recollida d'informació i els responsables de fer aquesta tasca) amb els quals poden mesurar que s'estan fent les tasques previstes, que totes les persones participants estan assumint les seves responsabilitats individuals, i que cada conjunt està aconseguint els resultats col·lectius previstos.

Poden optar, a més, per accions associades com ara:

- Establir agenda per a cada reunió i estendre'n acta.
- Elaborar un informe periòdic (semestral, anual o altre) dels avenços que s'estan fent.
- Realitzar qüestionaris d'avaluació als membres, per disposar de dades subjectives de valoració sobre la percepció de l'ambient de treball, de la metodologia, etc.